

Сборник съдебна практика

Дело C-438/16 P

Европейска комисия
срещу
Френска република и IFP Énergies nouvelles

„Обжалване — Държавни помощи — Схема за помощ, приведена в действие от Франция — Неограничена държавна гаранция, предоставена на Institut Français du Pétrole (IFP) чрез предоставянето ѝ на статут на публичноправна организация с промишлен и търговски характер (EPIC) — Решение, с което се обявява, че мярката отчасти не съставлява държавна помощ и отчасти съставлява държавна помощ, съвместима с вътрешния пазар, при условие че бъдат спазени определени условия — Понятието „схема за помощ“ — Презумпция за съществуването на предимство — Тежест и степен на доказване“

Резюме — Решение на Съда (пети състав) от 19 септември 2018 г.

- Помощи, предоставяни от държавите — Разглеждане от Комисията — Разглеждане на схема за помощи в нейната цялост — Допустимост*
(член 107, параграф 3 ДФЕС и член 108 ДФЕС)
- Помощи, предоставяни от държавите — Разглеждане от Комисията — Схема за помощи — Понятие — Преобразуване на предприятие в публичноправна организация с промишлен и търговски характер — Изключване — Квалифициране като индивидуална помощ*
(член 108 ДФЕС; член 1, букви г) и д) от Регламент № 659/1999 на Съвета)
- Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Критерии за преценка — Кумулативни условия*
(член 107, параграф 1 ДФЕС)
- Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Предоставяне на предимство на получателите — Държавна гаранция в полза на предприятие, спрямо което не се прилагат обичайните производства по оздравяване и ликвидация — Доказване на наличието на предимство посредством презумпция за подобряване на финансовото положение на това предприятие — Оборване на посочената презумпция*
(член 107, параграф 1 ДФЕС)
- Помощи, предоставяни от държавите — Понятие — Предоставяне на предимство на получателите — Държавна гаранция в полза на предприятие, спрямо което не се прилагат обичайните производства по оздравяване и ликвидация — Задължение на Комисията да докаже наличието на предимство — Преценка с оглед на всички*

релевантни обстоятелства — Предимство, материализиращо се в отношенията между предприятието, получател на посочената гаранция, и неговите доставчици и клиенти — Условия

(член 107, параграф 1 ДФЕС)

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 63)

2. Не представлява схема за помощ по смисъла на член 1, буква г) от Регламент № 659/1999 за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 ДФЕС мярка, която се ограничава до това да даде възможност на определено юридическо лице да се ползва от имплицитната неограничена държавна гаранция, свързана съгласно националното право със статута на публичноправна организация с промишлен и търговски характер (ЕРИС), който води до предоставянето на такава гаранция на този оператор. Налага се всъщност изводът, че подобна мярка не съдържа никаква разпоредба, въз основа на която би било възможно да се предоставят помощи по смисъла на член 1, буква г) от Регламент № 659/1999. В това отношение, доколкото преобразуването на въпросния оператор в ЕРИС може да бъде квалифицирано като държавна помощ, то представлява помощ, предоставена на базата на схема за помощ, която подлежи на съобщаване, тоест индивидуална помощ по смисъла на член 1, буква д) от посочения регламент.

(вж. т. 66 и 70)

3. Вж. текста на решението.

(вж. т. 108 и 109)

4. Комисията е длъжна да посочи доказателство за наличието на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС. По-конкретно, Комисията е длъжна да проведе процедурата по разследване на атакуваните мерки надлежно и безпристрастно, за да може при приемане на окончателното решение, с което се установява наличието и евентуално несъвместимостта или незаконосъобразността на помощта, тя да разполага с възможно най-пълната и надеждна информация за тази цел. В рамките на посочената процедура обаче Комисията може да се позове на една оборима презумпция, съгласно която предоставянето на имплицитна неограничена държавна гаранция в полза на предприятие със статут на публичноправна организация с промишлен и търговски характер (ЕРИС), спрямо което не се прилагат обичайните производства по оздравяване и ликвидация, води до подобряване на неговия финансово положение чрез облекчаване на тежестите, които обикновено натоварват неговия бюджет. Следователно, за да се докаже предимството, предоставяно на предприятието получател от тази гаранция, в процедурата, свързана със съществуващите помощи, е достатъчно Комисията да установи наличието на самата гаранция, без да е необходимо да доказва действителните ѝ последици от момента на нейното предоставяне.

В това отношение, макар и да е вярно, че тази презумпция е оборима и следователно може да бъде опровергана, тя може да бъде оборена само ако бъде доказано, че с оглед на икономическия и правния контекст, в които се вписва гаранцията, свързана със съответния статут на ЕРИС, последната не е получила в миналото и по всяка вероятност няма да получи и в бъдеще каквото и да било реално икономическо предимство от тази гаранция. Обстоятелството,

че получателят на такава гаранция не е извлякъл в миналото никакво реално икономическо предимство от статута си на ЕРІС, не е обаче достатъчно само по себе си да обори презумпцията за съществуване на предимство.

(вж. т. 110, 111, 117 и 118)

5. Що се отнася до оборимата презумпция за предимство, свързано с гаранцията, произтичаща от статута на публичноправна организация с промишлен и търговски характер (ЕРІС), до която може да прибегне Комисията, когато преценява дали е налице държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, макар да е вярно, че съществуването на тази презумпция е изрично признато единствено при отношенията, които ЕРІС може да поддържа с банковите и финансовите институции, от това все пак не следва, че такава презумпция по принцип не може да се прилага към други отношения на ЕРІС, по-специално към отношенията, които тя поддържа със своите доставчици и клиенти.

Не е възможно обаче да се приеме, че посочената презумпция може да се разпростре автоматично и към отношенията на ЕРІС с нейните доставчици и клиенти, без предварително да се анализира дали, с оглед на действията на посочените субекти, предимството, което организацията може да извлече от тези действия, е сходно с предимството, което тя извежда от отношенията си с банковите и финансовите институции. Всъщност оборимата презумпция за предимство, свързано с гаранцията, произтичаща от статута на ЕРІС, се основава на предположението, че благодарение на свързаната със статута ѝ гаранция съответната ЕРІС се ползва или би могла да се ползва от по-изгодни финансови условия, отколкото обичайно съществуващите на финансовите пазари. Следователно прилагането на тази презумпция към отношенията на ЕРІС с доставчиците и клиентите се оправдава само доколкото такива по-изгодни условия се предлагат и в отношенията с последните на съответните пазари.

Вследствие на това, когато Комисията иска да приложи посочената презумпция, тя трябва да анализира икономическия и правен контекст, в който се вписва пазарът, засегнат от разглежданите отношения. По-конкретно, Комисията е длъжна да провери дали действията на субектите на съответния пазар оправдават предположение за предимство, аналогично на това, което е в основата на отношенията на ЕРІС с банковите и финансовите институции.

(вж. т. 139 и 149—151)